

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Gazdasági és társadalmi hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Égész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. — A gazd. fiók-
egylet tagjainak: egész évre 2 frt, félévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzek és reklamátiók a kiadóhivatalhoz
intézendők.

Szerkesztő és kiadja:
A muraszombati gazd. fiókgyelet.
A szerkesztésért felelős:
TAKÁCS R. ISTVÁN, e. titkár.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztéségi közlemények
a szerkesztőséghez küldendők.
Hirdetési díj: 1 hasábol pettsor egyszeri hirdetésnél 10 kr
többszörli hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Nyitlított pettsora 25 kr.

A koronázási jubileum.

Nagy napot készül jun. 8-án széles e haza megünnepelni. Ekkor lesz 25 éve, hogy sokat sanyargatott nemzetünkre egy oly nap virradt, mely fényét századokra veti elő.

A sok hányattatás, küzdelem után, mely hazánknak osztályrészül jutott, mint a sivatagban eltévedt utas az oázra, virradt a nemzet a koronázás napjára.

A király és nemzet között létrejött egyezés a szent koronával pecsételt meg s jelenleg dicsőségesen uralkodó királyunk fejére tette Szent István koronáját hű nemzete, kinek aztán igazi atya lett.

E naptól kezdődik hazánk felvirágzása, mert míg a hosszú időn át tartott küzdelem az elnyomatás ellen, kötve tartá a nemzet erejét, az a koronázás napjától csak a haza mind szellemi, mind anyagi felvirágzására irányult.

S a magyar nép uralkodója iránti hódoló szeretete, mely még szomoru napjaiban sem halt ki szívéből, még csak fokozódott az utóbbi 25 év alatt, látva, hogy királya a legalkotmányosabb király címet méltán viseli.

Érthető tehát azon lázas készülődés, melylyel a haza e korszakalkotó napot megünnepelni készül, nincs is a hazának oly kis zúga, hol méltóképp meg ne ünnepelnék azt.

Legelőször az ország szívében indultak meg az intézkedések arra nézve, hogy ezen évtorduló Magyarország nemzeti ünnepévé váljék. — De nemcsak a fővárosban, hanem a haza minden részében pezsg a tevékenység a nagy nap méltó megünnepelésére.

E mozgalomban nekünk is részt kell vennünk.

Vasvármény közönsége május 2-iki közgyűlésén elhatározta, hogy a koronázás negyedszázados évfordulója az egész megye területén megünnepeltesék. A községeken áll most már, hogy az ünnepélyességek módozatait ott ahol megállapítsák.

Muraszombat városa — ezen, édes hazánk nyugati határszélén fekvő elszigetelt vidék gőcspontja — járjon jó példával elől.

Vend nyelvű lakosságunk Stájerország határán még minden alkalommal jelet ad a szeretetének és ragaszkodásának édes hazánk és a királyi ház

iránt; kell, hogy most sem maradjon hátra még a legkisebb falucska sem.

Mutassuk meg minél fényesebben, minél méltóbban, hogy dicső királyunk uralkodásának negyedszázados örömnappja, mindnyájunk ünnepe, melyen kérjük a Magyarok Istenét, hogy tartsa meg kedves hazánk felvirágztatására még számos éven át a legelső magyar embert — a királyt!

Egy új szőlőbetegség. (Vége.)

A bogyókon a black-rot érés előtt szokott megjelenni, nedves, meleg időjárásban előbb is, szintoly foltok alakjában, mint leveleken 24 óra alatt ellepi az egész bogyót, úgy, hogy az egyszerre elváltozik. Először megpuhul a belső húsos rész, olyanná lesz, mintha leforrázták volna, nemcsak a kezdet ráncosodni és barnulni, ilyenkor előtörnek a már említett fekete pontszerű képződmények (Pusteln) melyek száma rohamosan növekedik, míg végül az egész bogyó fekete, száraz lesz és leessik. Mindez oly rohamosan történik, hogy sokszor 3—4 nap alatt az egész termés oda van. A black-rot nem lepi meg egyszerre egy tő összes fürtjeit, sőt ugyanazon fürt összes bogyóit sem egyidőben; rendszeren csak néhány bogyón jelenik meg, a honnan azután egészen szabálytalanul terjed el. Így egy fürtön a betegség sokszor fejlődésének minden stádiumában tanulmányozhatni. Ha a gomba későn kapott lábra, ugy a szőlő termésének egy részét még kiérlelheti. Ritkábban támadja meg a black-rot az éretlen hajtásokat; ilyenkor a mélyebben fekvő szövetrészek is megbetegednek. Ebben rejlik a betegség szőlővesszőkkel való elterjesztésének lehetősége. A black-rotnak nevezett betegség előidézője, okozója egy parányi élősd gomba, melynek tudományos neve *Laestadia Bidwellii*. A *Laestadia Bidwellii* életrajzát lehető rövidre fogom, annál inkább, miután meglehetősen complicált voltánál fogva a beható leírás ugyszóval érthetetlen és élvezhetetlen volna ábrák nélkül.

A betegséget a *Laestadia Bidwellii* sejtfonalai, myceliumjai, melyeket talán nem joggalalanul gyökereinek nevezhetünk, okozzák közvetlenül. Ezen myceliumok színtelen, protoplasmával telt sejtekből állanak és számos ágazattal bírnak. A *Laestadia Bidwellii* myceliumjai nem bírnak tápszívó szervekkel, mint a *Peronospora* sejtfonalai, azért nem a felületen élőködnek, hanem behatolnak részint a sejtekbe, részint a sejtek közé. A myceliumok átmérője 0.001—0.004 miliméter. A *Spermogonium*, szintúgy a *Pyknidok* *Perrhithium*, azon részei a *Laestadia Bidwellii*-nek, melyek a tovább szaporodást eszközölő spórákat (stylosporák, ascopírak) vannak li vatva előállítani. A stylosporák vízben könnyen csíráznak, nem sikerült azonban a spermogonium spóráit csírázásra bírni, feltehető azonban, hogy ezek is elősegítik a szaporodást. — Egy neme a sejtfonalaknak azon ré-

szei a *Laestadia Bidwellii*-nek, melyek a le- hullott bogyókban áttelelnek. Ezen szervek beható ismerete szükséges ahhoz, hogy a black-rotot más betegségtől, pl. a white-rot-tól, mely némely vidéken hasonló károkat okoz, megkülönböztethessük.

Az egyes szőlőfajok magtartása a black-rottal szemben különböző. Ismeretes dolog, hogy egyáltalában az egyes szőlőfajok különböző ellenállást képesek az elősődikkel szemben kifejtetni. Eclatáns példa rá az amerikai szőlőfajok fillokszera ellenálló képessége a mi fajainkkal összehasonlítva. Jacquez hasonlíthatatlanul többet szenved a *Peronosporától*, mint pl. az *Isabella*. Sokak szerint az *Isabellát* meg sem lepi. Az *Oidium Tuckeri* nek pl. a *Trolling* két igen kevés ellenállást nyújt, míg a *Riesling* alig szenved tőle. Égügy áll ez a *Laestadia Bidwellii*-vel is. Igen szenvednek a black-rottól az amerikai vadfajok közül a *V. Labrusca* fajai, kevesebbet vagy sokszor semmit a *V. rupestris*, *V. Berlandieri*, *Veinerea*, *V. Monticola*, *V. candicans*, *V. riparia*, *V. cordifolia*, *V. rotundifolia*. Az amerikai cultivált fajok közül az *Othello*, *Canada*, *Triumph*, *Back-Defiance*, *Secretary*, *Brant* stb. teljesen felhagyattak érzékenységük miatt, szintúgy *Roger bastardjai*: *Niagara*, *Catawba*. Keveset érzékenyek a *Herbemont*, *Concord*, *Ives*, *Seidling*, *Nevsho*, *Perkins*, *Missouri Riesling*. Legellenállók a *Cynthiana*, mely ma *Virginia*, *Texas* állami részén, *Missouri* déli részén nagyban terjesztetik.

Az európai fajok általában érzékenyebbek a black-rottal szemben, mint az amerikaiak; Franciaországban a betegségtől a legtöbbet szenved az igen elterjedt *Lramon*, mely a *Peronosporával* szemben oly érzéketlen. Általában a nagy és lédú bogyóú fajok látszólag a legérzékenyebbek.

A black-rot elleni védekezésről a külföldi (amerikai és francia) tapasztalatok röviden a következőkben összegezhetők: A legelső amerikai kísérletek kénpóral, gypszsal, hamuval, mésztejvel, phenolsavval stb. történtek. Más vidéken az inficiált bogyókat pusztították el, vagy papirzacskókkal védték a firtöket. Mindez nem vitt eredményre vagy pedig nagyban ki nem volt vihető. Figyelemre méltó az újabb kísérletek a bordelosi keverékekkel, (bowilli, bordelosi), továbbá rézvegyületekkel, melyek állítólag kielégítő eredményeket szolgáltattak. A további kísérletek mindenesetre oly eljárást adnának kezünkre, melylyel nyugodtan nézhetünk a vendé felé.

Hogy Magyarország klimatikus viszonyai kedvezőek-e a *Laestadia Bidwellii*-nek, azt bajos előre meghatározni, de remélhetjük, hogy hazánk nagyobbrészt száraz éghajlata nem fogja nagybani szaporodását előmozdítani.

OBÁL ÁRPÁD.

Jegyzőkönyv

felvételű a „Vastankerlevéi tanító-tesztület muraszombati járásköré” által 1892. évi május hó 14 én Battyánydon tartott XXXV. rendes gyűléséről.

Jelen voltak: 24 rones tag; továbbá Takács R. Istvánné urhölgy Muraszombattól, mégis Czi-

Nyilttér.

* Az e rovat alatt közzétett nem felelő s szék

Fekete, fehér és színes selymek mérerenként 45 krajár 16 frt 65 krajár sáma és mintázott mintyú 210 krajáróval fajra és 2900 különböző színen szállít, megrendelt egyes öltönyre, vagy vágásokon is póstábrák és vámszámon Honnberg B. (es. kir. műv. szállító) selymgyára Zürichben. Mintak postafióklatival küldetnek. Szajzba ezimzett levelekre 10 krajár helyeg ragasztandó.

HIRDETÉSEK.

Árverési hirdetményi kivonat.

A muraszombati kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kolossa Iván végrehajtónak ír. Kolossa János végrehajtást szenvedő ellen 57 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a szombathelyi kir. törvényszék (a muraszombati kir. járásbírósg) területén lévő Völgyes község határában fekvő — a völgyesi 4. számú tőkben felv. t. A. 1—20. sor. 6. házzal, 1/4 telekbel Kolossa János ill. 1/4 részre 364 frt, — az ott f. alatt felvett 38 hrsz. birtokból ill. 1/4 részre 46 frt, — 82. hrsz. birtokból ill. 1/4 részre 12 frt és a 83. hrsz. birtokból ill. 1/4 részre az árverés 18 terben ezennel megállapított kikéltési árban elrendelte, és hogy a f. nebb megjelölt ingatlanok az 1892-ik évi június 6-ik napján d. e. 10 órákor Völgyes községben a községi bíróságnál meglatandó nyilvános árverésen a megállapított kikéltési áron alul is eladhatók fognak.

Árverési szándékok tartoznak az ingatlan b-c-árának 10%-át középközben, vagy az 1881. LX. 42. §-ban jelzett árfoyyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes érteklapirban a kikéltött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánálatpénzek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A muraszombati kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság.

Muraszombatban 1892. évi ápril 7-én.

AGUSTICH PONGRÁZ
kir. járásbíró

HorgonyPainExpeller.

Ezen rég jónak bizonyult gyógyszerrel az óz, közsény, farszagatás stb. ózén legjobban ajánlatban a t. ez közsény fájómebe. Egy üveg ára 40 és 70 kr. és a legtöbb gyógyszer-tárban kapható.

Csak horgonynyal valódi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A muraszombati kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Sinzinger Ferenc, mint néhai Dr. Kolossa Ferenc hagyatékai gondnok végrehajtónak Spilák János ottóthazi lakos végrehajtást szenvedő ellen 24 frt 47 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a szombathelyi kir. törvényszék (a muraszombati kir. járásbírósg) területén lévő ottóthazi községben fekvő, az ottóthazi 18. sz. tőkben felvett A. 1. 1—8. sor., 8. házzal, birtokból Spilák János ill. 1/4 részre 624 frt, a 27. sz. tőkben felvett A. 1. 254. hrsz. birtokból ill. 1/4 részre, a C. 3. a. óz. Bagár Györgyné szül. Kerecz Juliánna javára bebiztosított házhasznélv. jogot u. n. értelmű az árverés 18 terben ezennel megállapított kikéltési árban elrendelte, és hogy a f. nebb megjelölt ingatlan az 1892. évi június hó 22-ik napján deléltő 10 órákor Ó tóháza községben a bíróságnál meglatandó nyilvános árverésen a megállapított kikéltési áron alul is eladhatók fognak.

Árverési szándékok tartoznak az ingatlan b-c-árának 10%-át középközben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfoyyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. k. l. igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes érteklapirban a kikéltött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánálatpénzek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a muraszombati kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóságnál, 1892. február 8-án.

AGUSTICH PONGRÁZ
kir. bíró.

Jeles könyvek

rendkívül olcsó árak mellett, jó állapotban megrendelhetőek

Heckenast G. utoda (Dred. Leff R.)
kiadóhivatalban Pozsonyban.

Babies Kélmán, Szeptán vagy aestetika. (n. 8. r. 321 lap) 2 20 helyett csak 90 kr. Legjobb aestetika, nélkülözhetetlen minden művelt ember részére.
Fodor Desző, Utasítás a házad ügyébe n. házu ajdonsok és hazkezelők részére (n. 8. r. 361 k) 5 1 kr. helyett csak 25 kr. Minden háztulajdonosnak ajánlható.
Karola költeményei. (n. 8. r. 121 k) 1 1 40 helyett csak 30 kr. Alkalmi ajándék, hölgyek részére.
Király János dr. A pozsonyi nagy-dunai váms és rév-jog törvénye, Leveltári adatok nyomán. (n. 8. r. 178 lap) 2 frt helyett csak 1 frt. Kitűnő legújabb forrásmű a magyar történethez.
Kofrány Adolf, Dr. A Gráfenberg hírlgoviz-zygymid. Népszórályban tájékoztatás a vízi kezelésről (8 r. 212 k) 1 50 helyett csak 1 frt. Kitűnő utasítás a hírlgoviz-zygymid használatához, sokkal becesebb mint Kneip vizkürája.

Orbók Mór, Tréfás szántani feladványok gyűjteménye. Ifjak és más körbelek hasznos szórakoztatására. (8 r. 80 k) 50 kr. helyett csak 30 kr.

Orbók Mór, Tréfás meztani feladványok gyűjteménye. Ifjak és más körbelek hasznos mulattatására kidolgozva. A szöveg közö nyomott 117 képpel. (8 r. 74 lap) 50 kr. helyett csak 30 kr. Tanulásgos és mulattató gazdag tartalmú könyvek, a fiatalságok és nőről utának.

Paedagogiai Plutarch: Orbók Mór, Paedagogiai Plutarch. Jelesebb paedagogusok, kiválókban tanterfiki arcepök és előzár gyűjteménye III. dízes kötet. (n. 8 r. 564 lap.) 4 frt helyett csak 2 frt 50 kr. A nm. közsök tanügyi miniszterium által meglat. anyag. Egy tanár társulgy környetéből sem szabadna hiányozni.

Peress Sándor, Verses közsöny. Gyermkeknek. (16 r. 30 k) 20 kr. helyett csak 10 kr. Szép tartalmú közsönykönyv, külföldi alkalmakra.

Samarjay Károly dr. A pozsonyi régi és új színház. Törvények Pozsony mutja és jellemről magyar és német nyelven, 2 képpel (8 r. 54 k) 40 kr. helyett csak 20 kr. Jókai fele stílusban tartott vázlat, a legregbibi magyar színház felől.

Schulpe György, dr. Fehők és csillagok Költemények s egy elbeszélés. (16 r. 88 k) 60 kr. helyett csak 30 kr. Egy tehetséges ifju magyar író, ki ezen költemények által magának új hírtogatót talált.

Schulpe György, dr. Tanulmányok az irodalom, jog-és kultúrterület terén. (n. 8 r. 521 k) 40 kr. helyett csak 20 kr. Minden művelt ember nézve érdekes.

Tanítói évkönyve, Tanorok, tanítók s tanítóképző intézeti nyelvédek használatára. Szerkesztette Orbók Mór. 1 frt 20 kr. helyett csak 30 kr. Különböz és olcsóbb mint bármely jezykökönyv, kép-skel Alkalmi ajándék tartoznak.

Tóth Sándor, dr. Tüvel, közsél. Újabb elbeszélés. (8 r. 206 k) 1 frt 20 kr. helyett csak 60 kr. Ó-érdekű elbeszélés, a legjelesebb bírálatok kitűnően bizonyították.

Jó zeneművek, csinos kiállításban.

Bán Sándor, Képek a pozsonyi ligetből. Dízes kiriazó (Waltzer). 1 frt helyett csak 20 kr.

Eisvogel Feri. 30 év után. Kerinöz. 40 kr. helyett csak 20 kr.

Korbai Ferenc. Gyapjás bundám. Népdal, írta Samarjay Károly. 30 kr. helyett csak 20 kr.

Mader Rezső, Pozsonyi tüközöl-índuló. 60 kr. helyett csak 20 kr.
Rudnyánszky János, Izabella-csárdás. 50 kr. helyett csak 20 kr.
Rudnyánszky János, Kék ibolya. L. nyelvre a z. görög 50 kr. helyett csak 20 kr.
Wolf Zsigra, Keresked-lem és ipar. P. lka. 40 kr. helyett csak 20 kr.

Megrendelési ezim:

A Dreher Antal-féle kiviteli palaczkőr

Dietrich és Gottschlig

BUDAPEST

vagy Dreher Antal Kőbánya.

Csalis teljesen leallpelt, tehát tákorítáza kiölteli sör székkelés folyton friss üvegöltésben, a minőség káncsítatlan volta mellett keszesseg állataltat.

Nagybani fogyasztóknak jelentékeny ár engedménye.

Árjegyzékek mindenféle ingyen és bérmentve.

Figyelemzettel.

Mintán gyakra meglatódnak, hogy idegen kézsítányok és gyöngbél minőségű sörök "Dreher Antal kiviteli sör" ezim alatt forgalomba hozatnak, a t. ez Dreher-féle kiviteli sör fogyasztóknak a hűvös-állag alatt meglatódnak, melyben a DIETRICH és GOTTSCHLIG név öbölten kell hogy rajza legyen, kioldó figyelemzettel ajánljuk.

6-6.

Máriaczei Gyomercseppek

magyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nékülözhetetlen és általános ismeretes házi és népszor.

A gyomorbetegségek tünetei: étvágytalanság, gyomorfájdalom, hányás, teltség, felesleges nyálkaválasztás, sárgásodás, étvágytalanság, székélyesség, székélyesség.

Hatalos gyógyszernek bizonyult feljásítás, a menyhíven ez a gyomorlói szárazság, gyomorlutekkelés étellekkel és italokkal gátlás, májbetegségek, hányás, székélyesség.

Kimellett hatolnak a **Máriaczei Gyomercseppek** évek óta kitűnően bizonyított, a mit szűz meg szűz bizonyítottan immár. Egy kis üveg ára 40 és 70 kr. és a legtöbb gyógyszer-tárban kapható.

Magyarországi forrástár:
Török Jozsef gyógyszerár
Budapest, Király utca 12 sz.

A véglegzet és áhíratú tiszteesen tessék meglatétni! Csak öv cseppek tessék meglatétni, melyeknek bírókürátúra zold szűz van ragasztva a kesztői aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: "Valódiságát bizonyítottan".

Máriaczei Gyomercseppek valódi kaphatók

Muraszombatban Bölcs a Béla gyógyszerárban.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmával, nagy terjedelmével fogva a legolcsóbb magyar lap az

Egyetértés

Amelyekdöz részrehajlatlanság szerente meg a közöklímertés, közűt mind nyilvánít, hogy az "Egyetértés" olvasói köztébbin n. pártból találunk híveket.

Az "Egyetértés" gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdasági közsény, az iparos és vállalkozó nem szorult többé idegennyel lapra, mert az "Egyetértés" kereskedelmi s földész tudósításainak bővségével a többi lapok már föl sem verszik a versenyt. — A kereskedő, az iparos s a mezőgazda két óvítód óta tudja már, hogy az "Egyetértés"-ben megtalálja mindazt, a mire szűzkeze van, s emiatt az "Egyetértés" má már nélkülözhetenné vált, mint a hazai kereskedelmi, ipar-és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvű vezérlapja. Üzleti dolgokban az "Egyetértés" a legjobban informál-lap Magyarországon. A rendez rovatokban s a felmértélő eseményekről legnagyobb terjedelemben közlött hó tudósításokon kívül vágre csak az "Egyetértés" 3 speciális rovatát említjük meg, melyek országos hírre tettek szert. Ezek: az Irodalom, a Tanügy és a Mezőgazdaság, melyek mindegyike egy-egy szaklatot képes pótolni.

A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hittelesen akar értesülni, fizessen elő

az "Egyetértés"-re

melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr., 1/2-éve 5 frt s egy évre 20 frt. — Az előfizetők pénzek az "Egyetértés" kiadóhivatalában küldendők. Mutatvány-számot a kiadóhivatal kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Az "Egyetértés" felölés szerkesztője és kiadó-tulajdonosa:

CSAVOLSKY LAJOS.

Az "Egyetértés" kiadóhivatala:
Dalszínház-utca 1. szám.
(Az operaházzal szemben.)